

Congresul Autorităților Locale din Moldova
Str. Iacob Hîncu 10/14, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Telefax: 21-36-32, mob. 079588547; e-mail: calm.moldova@gmail.com

Nr. 1 din 09.02.2011

**Ministerului Tehnologiei Informației
și Comunicațiilor
mun. Chișinău
bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 134
MD-2012**

**Avizul Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM)
privind demersul Companiei „Teleradio-Moldova” referitor la redirecționarea cheltuielilor de
funcționare a retranslatoarelor TV și radio administrațiilor publice locale**

1. Considerații generale:

La data de 04.02.2011 către Congresul Autorităților Locale din Moldova (*în continuare în text CALM*) a parvenit o adresare din partea Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova. Conform acestei adresări, CALM i se solicită prezentarea unui aviz privind demersul Companiei „Teleradio-Moldova” referitor la redirecționarea cheltuielilor de funcționare a retranslatoarelor TV și radio administrațiilor publice locale.

În conformitate cu demersul Companiei „Teleradio-Moldova”, se solicită punerea pe umerii APL a cheltuielilor de funcționare a retranslatoarelor TV și radio de mică putere din competența TRM, în cea a administrațiilor publice locale. Conform demersului sus-menționat, cheltuielile se estimează la 40 mii lei pe an pentru un retranslator TV și câte 57 mii lei pe an pentru unul radio.

În urma analizei acestui demers prin prisma legislației de specialitate în domeniul administrației publice locale, considerăm propunerea evocată în demersul Companiei „Teleradio-Moldova” ca fiind ilegală. Aceasta contravine unui șir întreg de acte legislative și normative naționale și internaționale care garantează autonomia locală a APL. În realizarea competențelor lor, autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale și prin alte tratate la care Republica Moldova este parte. În special:

2. Art. 109 al Constituției Republicii Moldova prevede expres principiile de bază ale administrării publice locale. Astfel :

„(1)Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

3. Carta Europeană a Autonomiei Locale, la care Republica Moldova este parte, de asemenea, la art. 3 prevede și explică conceptul autonomiei locale: „prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efective ale colectivităților locale de a rezolva și de a gira în cadrul legii, sub propria lor răspundere și în favoarea populațiilor, o parte importantă din treburile publice”.

În conformitate cu prevederile art. 9 al Cartei Europene a Autonomiei Locale, colectivitățile locale au dreptul în cadrul politicii economice naționale la resurse proprii suficiente de care ele pot dispune în mod liber în exercițiul competențelor lor. Resursele financiare ale colectivităților locale trebuie să fie

proporționale cu competențele de Constituție sau de lege. Colectivitățile locale trebuie să fie consultate de o manieră corespunzătoare asupra modalităților de atribuire a resurselor redistribuite ce la revin.

3. **Legea privind administrația publică locală** Nr. 436/28.12.2006 prevede la art. 10 că autoritățile administrației publice centrale nu pot impune careva obligații autorităților publice locale, în vederea respectării prevederilor art. 6 al Legii privind administrația publică locală, deoarece raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune. Între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. În același timp autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.

Referitor la solicitarea Companiei „Teleradio - Moldova” către Guvern de a interveni în procesul bugetar al autorităților publice locale, facem trimitere la art. 81 al Legii privind administrația publică locală prevede că „procesul bugetar și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea sânt independente unul de altul, precum și de bugetul de stat”. Totodată art. 81 garantează autorităților publice locale dispunerea de bază fiscală proprie (distinctă de cea a statului), constituită din impozite, cuantumul cărora este stabilit în conformitate cu Legea finanțelor publice locale. Baza fiscală a autorităților publice locale este proporțională competențelor lor proprii prevăzute de Constituție, de prezenta lege și de alte acte legislative. Procedurile de distribuire a resurselor financiare proprii ale autorităților publice locale, precum și orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale vor fi coordonate în mod obligatoriu cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale.

Art. 81 de asemenea prevede că: „este interzisă orice delegare de competențe fără alocarea de surse financiare, necesare pentru a se acoperi costul realizării competențelor respective”.

4. **Legea privind finanțele publice locale** Nr. 397 din 16.10.2003 prevede la art. 3 garanțiile autonomiei financiare:

„(1) Bugetele unităților administrativ-teritoriale, specificate la art. 2 alin.(1) din prezenta lege, constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii privind administrația publică locală.

(4) Orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Guvernului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.

(5) Autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale”.

5. **Legea descentralizării administrative** Nr. 435 din 28.12.2006 la art. 3, 4, 5, 6, 8, 12 de asemenea prevede principiile descentralizării administrative printre care se numără principiul autonomiei locale, principiul corespunderii resurselor cu competențele; domeniile de activitate ale autorităților publice locale de ambele nivele, printre care nu se numără asigurarea funcționării retranslatoarelor TV și radio de mică putere din competența TRM. Deoarece asigurarea funcționării retranslatoarelor TV și radio de mică putere din competența TRM nu este o competență a APL, atunci se impune trimiterea la art. 6 al Legii privind descentralizarea administrativă care prevede modalitatea de delegare a competențelor, care este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora. Totodată, în cazul în care se impune elaborarea, adoptarea, modificarea legislației în domeniul administrației publice locale, acestea sunt neapărat consultate.

Autonomia financiară care este asigurată și garantată APL de asemenea prin art. 12 al Legii privind descentralizarea administrativă.

5. **Lege privind actele legislative** Nr. 780/27.12.2001 prevede la art. 20 fundamentarea proiectului de act legislative. Astfel, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include:

a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;

b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;

c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză;

d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură;

În urma celor evocate mai sus, considerăm că propunerea dată prin modul de formulare demonstrează o necunoaștere și neglijare totală a sistemului actual de administrație publică locală și a cadrului legal din domeniul respectiv din partea instituțiilor și autorităților centrale, inclusiv instituția dată.

Considerăm, în acest sens, că adoptarea unui astfel de act ar afecta și încălca și mai mult drepturile și interesele autorităților locale, care de altfel se află într-o situație deplorabilă.

Apariția unor astfel de documente, demonstrează necesitatea implicării și consultării autorităților locale la etapa inițială de elaborare a lor. Altfel, este afectată serios credibilitatea și competența autorităților centrale și a instituțiilor respective.

În acest sens, CALM își exprimă disponibilitatea deplină de a coopera cu toate instituțiile vizate în interesul comun al acestora și respectiv, al autorităților publice locale și în scopul evitării apariției unor astfel de documente care cu siguranță afectează serios imaginea autorilor lor.

Cu respect,

Viorel FURDUI,
Director executiv al CALM